

Regulacje Komisji Europejskiej dotyczące wdrażania polityki spójności i polityki rozwoju obszarów wiejskich na okres 2014-2020, czyli tzw. wspólne ramy strategiczne, wprowadziły m.in. generalne zasady wdrażania funduszy. Wśród nich zasadę partnerstwa i wielopoziomowego sprawowania rządów (art. 5 tzw. rozporządzenia ogólnego).

Przepisy zobowiązują państwo członkowskie do zorganizowania partnerstwa z następującymi partnerami:

- organami władzy regionalnej i lokalnej;
- partnerami gospodarczymi i społecznymi;
- podmiotami reprezentującymi społeczeństwo obywatelskie, w tym partnerami działającymi na rzecz ochrony środowiska, organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami odpowiedzialnymi za promowanie równości i niedyskryminacji.

Partnerstwo ma obowiązywać od poziomu najwyższego, tj. umowy partnerskiej, po każdy program operacyjny. „Zgodnie z podejściem opartym na wielopoziomowym sprawowaniu rządów partnerzy są zaangażowani przez państwa członkowskie w przygotowywanie umów partnerskich i sprawozdań z postępu prac oraz w przygotowywanie, realizację, monitorowanie i ocenę programów operacyjnych. Partnerzy uczestniczą w posiedzeniach komitetów monitorujących dla programów.” Poza tym, co najmniej raz w roku, w odniesieniu do każdego funduszu objętego zakresem wspólnych ram strategicznych, Komisja Europejska ma konsultować się z organizacjami reprezentującymi partnerów na poziomie Unii w sprawie realizacji wsparcia z funduszy.

Europejski kodeks partnerstwa

W kwietniu ub. roku Komisja Europejska opublikowała roboczy dokument pod nazwą "Elementy europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa". Jest to głównie zebranie dotychczasowych praktyk realizacji zasady partnerstwa i wyciągnięcie z ich wniosków, na podstawie których budowane są propozycje na najbliższą przyszłość.

W przypadku wszystkich programów operacyjnych za najważniejszych partnerów uznaje się władze regionalne i lokalne. Kładzie się nacisk na jasne zasady i harmonogram prac w ramach partnerstwa od jak najwcześniejszych etapów, tj. programowania, przez wdrażanie po ewaluację. Jako sposoby realizacji partnerstwa wymieniane są:

- tworzenie grup roboczych z udziałem partnerów,
- obecność i głos partnerów w komitetach monitorujących,
- udział partnerów w opracowywaniu "zaproszeń" co można zrozumieć jako opracowanie regulaminów konkursów oraz oceny i wyboru projektów, choć tu zaznacza się trudność polegająca na konflikcie interesów i zaleca się środki zaradcze, np. precyzyjne reguły, rotację angażowanych osób.

Zainteresowanym polecamy lekturę opracowania służb Komisji Europejskiej, które załączamy pod artykułem.

Polski sposób na partnerstwo

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego zamówiło opracowanie strategii realizacji zasady partnerstwa.

Opracowany projekt wytycznych do strategii skierowano do konsultacji m.in. z organizacjami samorządowymi. Docelowo obejmie on programowanie i realizację Umowy Partnerstwa 2014-2020 oraz wszystkich programów operacyjnych na lata 2014-2020. Ma pozwolić na całościowe podejście do realizacji zasady partnerstwa i zwiększenie jakości współpracy między administracją publiczną i partnerami.

Jasne i przejrzyste zasady

Spora część projektu jest przywołaniem założeń kodeksu europejskiego. Włączenie partnerów do wszystkich faz procesu zarządzania ma służyć uzyskaniu wartości dodanej wynikającej z wkładu partnerów, z ich zdolności do podnoszenia skuteczności zarządzania funduszami, a także z ich znajomości problemów ostatecznych beneficjentów funduszy. Znajomość specyfiki obszarów tematycznych ujętych w programach operacyjnych i rozpoznania uwarunkowań lokalnych pozwala partnerom na bardziej precyzyjne definiowanie celów, czy to ogólnych, czy szczegółowych, dla danego programu operacyjnego, ale również na szybszą identyfikację słabości wdrażanych polityk. Kolejną korzyścią wynikającą z partnerstwa są szerokie możliwości upowszechniania innowacji. Wymiana doświadczeń, mobilizacja sieci partnerów, czy to lokalnych, krajowych czy ponadnarodowych, ułatwiają upowszechnianie najlepszych praktyk. Ponadto partnerstwo pozwala wzmocnić koordynację realizowanych polityk poprzez włączanie partnerów w proces podejmowania decyzji na wielu poziomach. Ponadto, wdrożenie zasady partnerstwa, dzięki uwzględnianiu punktu widzenia partnerów i ich włączaniu w realizację określonych polityk skutkuje również wzmocnieniem procesu legitymizacji podejmowanych działań.

W projekcie wytycznych zakłada się, że partnerstwo musi być dostosowane do programów operacyjnych, oparte na jasno określonych i przejrzystych procedurach (tym bardziej, że włączenie partnerów w proces wyboru wniosków o finansowanie wiąże się z kwestią konfliktu interesów). „Należy od początku zastosować jasne procedury by zapobiegać sytuacjom, w których przedstawiciel organizacji występującej z wnioskiem o finansowanie projektu byłby związany bezpośrednio lub pośrednio z instytucją ogłaszającą konkurs lub oceniającą wnioski, należy tym samym przewidzieć regularną rotację personelu odpowiedzialnego za organizację konkursów w taki sposób, by unikać ewentualnych konfliktów interesów. Ponadto należy czuwać nad tym, by partnerzy byli informowani o zasadach poufności i tych dot. konfliktu interesów.”

Definicja, katalog partnerów, ich prawa, obowiązki i formy angażowania

W części dokumentu dotyczącej okresu 2014-2020, autorzy proponują definicję oraz sposoby i formy zapewnienia przestrzegania zasady partnerstwa w Polsce. Proponują m.in. utworzenie grupy roboczej ds. partnerstwa w ramach Komitetu Koordynacyjnego Umowy Partnerstwa, w której skład wchodziłoby partnerzy administracji publicznej. Wśród partnerów dokument wymienia m.in. organy JST oraz ich organizacje związkowe. Dokument proponuje prawa i obowiązki partnerów oraz etapy i formy zinstytucjonalizowanego angażowania partnerów dla potrzeb programowania, wdrażania, monitorowania i ewaluacji wsparcia z funduszy. Ostatnia część dokumentu przewiduje formy wsparcia potencjału partnerów (tzw. pomoc techniczna) oraz propozycje legislacyjne, wśród których na uwagę zasługuje propozycja określenia minimalnych standardów prowadzenia konsultacji społecznych.

Ewentualne uwagi do wstępnej wersji wytycznych realizacji w Polsce zasady partnerstwa, zabezpieczające interes jednostek samorządu terytorialnego, wypracują poszczególne organizacje

Eurofundusze 2014-2020: zasada partnerstwa

Kategoria: Rozwój i fundusze

Opublikowano: niedziela, 08, wrzesień 2013 00:00

Jarosław Komża

Odsłony: 1329

związkowe i przekażą je ministerstwu.

Źródło: europa.eu; materiał przesłany organizacjom związkowym przez MRR